

PPIS/ZNS-451/1/3164/2022

Sierpc, dnia 15.09.2022 r.

Urząd Gminy Zawidz
ul. Mazowiecka 24a
09-226 Zawidz Kościelny

OPINIA SANITARNA Nr ZNS/13/2022

Na podstawie art. 1 pkt. 1 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195), art. 77 ust. 1 pkt 2, ust.6, ust. 7, art. 78 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), §2 ust.1 pkt 22, 51 lit. b, §3 ust.1 pkt 37, 73 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 września 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1692), w związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie 16 obiektów inwentarskich do chowu brojlera kurzego o obsadzie 4 394,88 DJP zlokalizowanych na działkach o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3, obręb Osiek, gmina Zawidz

opiniuje negatywnie

w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcie pn.: „Budowa 16 obiektów inwentarskich do chowu brojlera kurzego o obsadzie 4 394,88 DJP zlokalizowanych na działkach o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3, obręb Osiek, gmina Zawidz”

Uzasadnienie

Wójt Gminy Zawidz pierwotnie wystąpił z pismem znak: OŚ.6220.22.5.2021 z dn. 20.01.2022 r. oraz uzupełnieniem raportu środowiskowego z dnia 10.08.2022 r. (data wpływu 16.08.2022 r.) do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu o uzgodnienie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na budowie szesnastu obiektów inwentarskich do chowu brojlera kurzego o obsadzie 4 394,88 DJP zlokalizowanych na działkach o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3, obręb Osiek, gmina Zawidz. Inwestorem planowanej inwestycji jest AIKAT Sp z.o.o. ul. Raciążska 60. 06-540 Radzanów.

Do swojego wystąpienia Wójt Gminy Zawidz załączył:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko TOM I – wariant inwentarski
- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko TOM III – racjonalny wariant alternatywny;
- wniosek o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie polegało będzie na budowie 16 obiektów inwentarskich o powierzchni zabudowy 3 402 m² każdy, do chowu brojlera kurzego o łącznej obsadzie 1 098 720 szt. tj. 4 394 DJP zlokalizowanych na dz. o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3 o łącznej powierzchni działek wynoszącej 22,31 ha w m. Osiek, gmina Zawidz.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu znajdują się pola uprawne, tereny zielone, ciek wodny i drogi publiczne. Najbliżej zlokalizowana zabudowa zamieszkała przez ludzi, niebędąca własnością Inwestora, licząc od granic analizowanych działek, na których będzie realizowana planowana inwestycja, znajduje się w odległościach: 228,32 m; 391,89 m; 896,83 m; 954,48 m oraz 1,05 km. W bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięcia nie znajdują się szkoły, szpitale, cmentarze, sanktuaria, obszary ochrony uzdrowiskowej.

Po realizacji przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego na terenie planowanej fermy powstaną:

- 16 budynków inwentarskich, każdy o powierzchni około 3 402 m², w tym około 3 270 m² przeznaczonych dla zwierząt;
- 16 szt. płyt fundamentowych pod silosy paszowe o powierzchni około 16,00 m² każda;
- 16 szt. silosów paszowych po jednym zlokalizowanym przy każdym obiekcie inwentarskim o pojemności około 31,10 Mg każdy;
- 2 budynki socjalno-magazynowe o powierzchni zabudowy około 240 m² każdy oraz powierzchni użytkowej 196 m² każdy;
- 2 wiaty składowe o powierzchni zabudowy około 637 m² każdy, przeznaczone do czasowego magazynowania nawozu;
- budynek z konfiskatorem sztuk padłych o powierzchni zabudowy około 76 m²;
- 8 szt. płyt fundamentowych przeznaczonych do posadowienia na nich zbiorników na gaz o powierzchni około 60 m² każda;
- 8 stacji gazowych, składających się z 4 butli każda;
- szczelne, podziemne, bezodpływowe zbiorniki na ścieki: 10 szt. o powierzchni zabudowy 7,20 m² oraz pojemności około 12,00 m³ oraz 3 szt. o powierzchni zabudowy około 6,48 m² oraz pojemności około 8,25 m³;
- 2 studnie głębinowe;
- system nawilżania i chłodzenia Pad cooling;
- zbiornik wód popłucznych z SUW o powierzchni zabudowy około 300,00 m² oraz pojemności około 300,00 m³.

Ponadto ferma będzie wyposażona w:

- 2 agregaty prądotwórcze o mocy około 576 kW każdy (moc prądowa 528 kV);
- 8 szt. nagrzewnice zasilanych gazem płynnym propan butan w każdym budynku, o mocy około 70 kW każda.

Chów odbywać się będzie metodą ściółkową na betonowej szczelnej posadzce. Obiekty inwentarskie będą obsadzone brojlerami cyklicznie. W czasie roku planuje się przeprowadzić około 6 pełnych cykli produkcyjnych trwających około 6 tygodni w każdym z kurników. Po każdym cyklu planuje się realizować przerwy technologiczne trwające około 2 tygodni.

W kurnikach zainstalowane mają być linie paszowe i linie pojenia, na których zamontowane będą poidelka. Karmienie kurcząt ma być w pełni zmechanizowane i zautomatyzowane.

Planuje się zainstalowanie w kalenicy dachów każdego z kurników po 16 szt. wentylatorów kominowych, o wydajności 12 245 m³/h z wylotem wolnym i po 16 szt. wentylatorów szczytowych, o średnicy 1,38 m i wydajności ok. 49 000 m³/h.

W planowanych budynkach inwentarskich zostanie zastosowany system chłodzenia Pad cooling. System ten polega na nasączeniu wodą papierowych paneli rozmieszczonych w dwóch liniach, umiejscowionych przy klapach powietrza po zewnętrznych stronach ścian bocznych budynku. System Pad cooling związany jest z wentylacją tunelową bezpośrednio odpowiedzialną za przepływ powietrza w kurniku. Powietrze przepływa z dużą prędkością, a wysokość schłodzenia powietrza jest zależna od rodzaju zastosowanych płyt Pad cooling. Elementem chłodzącym jest woda przepływająca przez barierę obniżającą temperaturę. Gdy temperatura w pomieszczeniu przekracza określone normy komputer załącza pompę wodną. Pompa pracuje tak długo, aż zostanie nawilżony panel chłodzący i zostanie obniżona temperatura do założonej wartości.

Jak wynika z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poziom hałasu emitowanego do środowiska prawdopodobnie nie pogorszy w sposób znaczący, tzn. ponadnormatywny, istniejących warunków akustycznych w środowisku.

Z informacji zawartych w raporcie wynika, że budynki inwentarskie wyposażone zostaną w instalacje: elektryczną, wentylacyjną i wodno-kanalizacyjną.

Woda dla potrzeb budynków inwentarskich pobierana będzie z własnych dwóch studni głębinowych. Celem poboru wody przez przedsięwzięcie będzie pokrycie potrzeb wynikających z pojenia zwierząt, zaspokojenia potrzeb socjalnych obsługi i utrzymania czystości.

Odpady komunalne będą magazynowane w zamkniętych pojemnikach w wyznaczonym miejscu działki, w sposób zabezpieczający przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego. Miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych będzie oznaczone i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych i zwierząt. Wszystkie odpady przekazywane będą uprawnionym podmiotom do odzysku lub unieszkodliwienia.

Z raportu wynika, iż wymagana minimalna powierzchnia pól uprawnych i użytków rolnych do zagospodarowania nawozu naturalnego we własnym zakresie wynosi ok. 2 713,83 ha. Wyprodukowane na terenie gospodarstwa nawozy naturalne przeznaczone będą do rolniczego wykorzystania jako pełnowartościowy nawóz organiczny na gruntach własnych oraz częściowo przekazywane będą innym podmiotom do rolniczego wykorzystywania.

Padły i ubity z konieczności drób będzie zabezpieczany w workach foliowych, składowany w komorze chłodniczej i przekazywany uprawnionemu odbiorcy do unieszkodliwienia.

Wody opadowe z terenu kurników odprowadzane powierzchniowo do ziemi na tereny zielone czynne biologicznie, w granicach własności Inwestora.

Planowana inwestycja może powodować uciążliwości w postaci nieprzyjemnego zapachu, a kierując się zasadą przezorności stanowiącej zasadę prawa unijnego, te negatywne skutki traktujemy jak pewność ich występowania. Raport stanowiący dowód w ocenie nie zawiera procedur dotyczących eliminacji uciążliwości zapachowych i hałasu dla mieszkańców najbliższej usytuowanych, a prawna ochrona zdrowia i życia są wartościami nadrzędnymi.

Wobec braku ustawy odorowej w sporządzonym raporcie podano jedynie przybliżone i szacunkowe dane oddziaływania substancji zapachowych na powietrze w rejonie lokalizacji 16 budynków inwentarskich. Inwestor nie jest zatem w stanie wykluczyć z całą pewnością oddziaływania odorów na środowisko. W opracowaniu przedstawionym w raporcie mimo, że spełniają ogólne normy stężeń nie chronią przed uciążliwością zapachową.

Zasada zrównoważonego rozwoju służy do rozwiązywania konfliktów między wartościami konkurującymi ze sobą, przy czym jedną z tych wartości jest ochrona środowiska i jego ochrona, a drugą wolność gospodarcza oparta na własności prywatnej, o której mowa w art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483) Społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.

Zrównoważony rozwój jest zasadą ujętą w Konstytucji RP i Traktatach UE, jego istotą jest powiązanie szybkiego rozwoju życia i zdrowia ludzi z poprawą stanu środowiska, w związku z czym zasada ta nakazuje równorzędne traktowanie racji społecznych i ekonomicznych. Po zrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia w pobliżu występowania znacznej ilości rozproszonych zabudowań zagrodowo-mieszkalnych, najbliższa zabudowa 228,32 m mimo braku regulacji prawnych określających wartości odniesienia substancji zapachowo – odorowych może oddziaływać negatywnie na zdrowie ludzi i ochronę przyrody zagrażając w sposób bezpośredni mieszkańcom m. Osiek, gm. Zawidz.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, że przedmiotowy raport pozornie spełnia wymogi formalne – tj. zawiera elementy wymienione w art. 66 uoos, ale pod względem treści są one niewystarczające do ustalenia wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia. W raporcie nie przedstawiono jednoznacznie wpływu przedsięwzięcia na zdrowie ludzi i środowisko w aspekcie zagrożenia odorami. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora

Sanitarnego w Sierpcu prowadzony na dużą skalę chów zwierząt nie jest obojętny dla jakości i warunków życia ludzi mieszkających w pobliżu budynków inwentarskich. Dzieje się tak głównie za sprawą uciążliwych odorów oraz zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych w wyniku nawożenia gleby. W tej sprawie należy mieć zaś na uwadze przede wszystkim bliską odległość zabudowań mieszkalnych.

Zasada przezorności zobowiązuje, aby każdy kto planuje, wyraża zgodę lub podejmuje działalność, której negatywnie oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane ze względu na brak regulacji prawnych, niedostatki wiedzy, deficyt informacji, brak pełnych danych statystycznych, niemożliwość wykonania analiz, symulacji, rozbieżności stanowisk, zwłaszcza stanowisk ekspertów, kierując się przezornością, podjął wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Praktycznym wymiarem zastosowania tej zasady może być odmowa wyrażenia zgody na realizację przedsięwzięcia, którego skutki są niepewne, niejasne wątpliwe czy ryzykowne.

W ocenie PPIS w Sierpcu przedstawiony przez Inwestora raport oś nie może być podstawą do ustalenia środowiskowych uwarunkowań. Tym samym nie może być uznany za dowód w sprawie, że planowana inwestycja nie stwarza potencjalnych zagrożeń dla środowiska oraz zdrowia ludzi. Kontrolowany w sprawie raport nie obejmuje analizy emisji wszystkich gazów do powietrza, które zidentyfikowano jako emitowane z kurników. Wskazać należy, że objęte analizą gazy mimo, że spełniają ogólne normy stężeń nie chronią mieszkańców przed uciążliwością zapachową. Podczas eksploatacji omawianej instalacji należy się liczyć z możliwością uwalniania uciążliwych odorów, które będą także związane z cyklicznym czyszczeniem budynków inwentarskich, gromadzeniem i przechowywaniem, a także transportem pomiotu kurzego.

Amoniak jest najbardziej uciążliwym dla środowiska naturalnego gazem produkowanym przez kurniki i nie tylko, które wytwarzają również dwumetyloaminę, dwutlenek węgla, a także ketony i inne związki o charakterze odoru. Przebywanie przez dłuższy czas w strefie uciążliwej, powoduje niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi np.: ból głowy, złe samopoczucie, rozdrażnienie, poddenerwowanie, alergię, dolegliwości ze strony układu oddechowego, a nawet może prowadzić do stanów depresyjnych. W badaniach naukowych stwierdzono, że długotrwałe przebywanie w takich warunkach może powodować uspienie funkcji neurologicznych oraz wystąpienie alergicznego zapalenia pęcherzyków płucnych, a nawet prowadzić do astmy.

Biorąc pod uwagę brak odpowiedniej ilości arealu do zagospodarowania nawozu naturalnego we własnym zakresie, sąsiedztwo projektowanych budynków inwentarskich od budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej, możliwość negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi i warunki środowiska, stąd Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia posiada walor opiniodawczy nie jest wiążąca dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

P o u c z e n i e

Na opinię sanitarną nie przysługuje zażalenie.

Ewentualne zarzuty można podnieść w ramach postępowania decyzyjnego w sprawie.

Złożone materiały pozostają w aktach PPIS w Sierpcu.

Otrzymują:

1. Adres
2. aa

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SIERPCU
2 up. Arkusza Dzienbiod.
mgr inż. Bożena Umińska